

АЛЬТЕРНАТИВНІ ДЖЕРЕЛА ЕНЕРГОРЕСУРСІВ В УКРАЇНІ

А. І. ТРОФІМОВ ОПР-2018-1

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

На сьогодні задіяна велика кількість природних ресурсів для видобутку енергії - це нафта та газ, вони служать головними енергоносіями. Але такий метод видобування негативно впливає на навколошне середовище. Однак, природні ресурси мають певний ліміт, вони не безкінечні. Натомість джерелом видобутку потрібної енергії можуть служити сонячні батареї та навіть вітряні вишкі. Щоб налагодити відносини з провідними Європейськими державами, Україні потрібно більшою мірою використовувати допоміжні види енергоресурсів.

Для регулювання становища економіки Україні потрібно діяти в рамках нормативно-правових документів, які визначають вплив на нетрадиційну енергетику та дають поштовх до відновлення енергії.

В світовій економіці провідне місце серед основних галузей займає альтернативна енергетика. Зменшення залежності стосовно вуглеводневої енергетики веде до конкурентоспроможності інших країн, які ефективно використовують відновлювальні джерела енергії. Для зниження собівартості «зеленої» електроенергії потрібно введення у виробництво сучасних технологій, які працюють ефективніше ніж теплові та атомні станції. Наприклад:

- пряма енергія сонячного випромінювання;
- вплив енергії сонячного випромінювання у формі: енергії вітру, гідроенергії, теплової енергії довкілля, енергії біомаси та ін.

Розглянемо питання в галузі відновлюваної та нетрадиційної енергетики нашої країни. На сьогоднішній час Україна активно використовує розвиток альтернативних видів енергії та кожного року збільшує темпи видобутку відновлюваної енергетики.

Щоб ефективно застосовувати видобуті допоміжні види енергозабезпечення на території країни діє нормативно-правова база. В законодавчих актах висвітлено поняття альтернативної енергії, а також встановлене правове регулювання стосовно юридичних і фізичних осіб, які будують та реконструюють об'єкти відновлюальної енергетики.

Закон закріплює податкові пільги підприємствам:

- виробникам енергозберігаючого обладнання, засобів вимірювання, техніки і матеріалів, систем контролю та управління енергоспоживанням;
- підприємствам, які використовують обладнання, що працює на нетрадиційних і поновлювальних джерелах енергії.

На початку відродження Української державності проблематика використання нетрадиційних джерел енергії займає головну нішу. Це стосується і створення економічного режиму розвитку енергозабезпечення.

Верховною Радою України був прийнятий законопроект «Про альтернативні джерела енергії». Він містить економічні, правові, організаційні установи про використання видобутих допоміжних джерел енергозабезпечення та їх використання у паливно-енергетичному комплексі.

Закон трактує такі джерела енергії, як відновлювані та вторинні. До відновлювальних належить – сонячна енергія, вітрова, енергія хвиль, гідроенергія, геотермальна, енергія біомаси, газу з органічних відходів та каналізаційно-очисних станцій. До вторинних енерго-ресурсів відносять коксівний газ, метан дегазації вугільних родовищ, перетворення скидного енергетичного потенціалу технологічних випробувань.

Завдяки глобальному використанню нетрадиційних джерел енергії, Україна здобула міжнародного значення енергетичної незалежності, удосконалила стан європейської та світової безпеки, розширила один із найважливіших напрямків розвитку держави.

Для зменшення енергетичної залежності від традиційних енергоресурсів в нашій країні, необхідно заохочувати розвиток нетрадиційної енергетики, та йти поруч з сучасними тенденціями для досягнення в світовій економіці енергетичного стану розвинутих країн.

В 1997 р. з'явилося законодавче визначення «зеленого тарифу». В 2009 р. Верховна Рада України запропонувала шляхи застосування такого тарифу. Цей закон вважається найпрогресивнішим у Європі. Розрахунок розміру «зеленого тарифу» включає окремі коефіцієнти, вони всі різні для 4-х джерел «чистої» енергії (сонця, води, вітру та біомаси).

Законом передбачено строк дії «зеленого тарифу» – до 2030 р. включно. Тобто держава зобов'язала обленерго вільно підключати до мереж альтернативну генерацію. Закон зазначає, що з 2012 р. для використання пільг «зеленого тарифу», потрібно частку сировини, матеріалів, основних фондів, робіт та послуг відповідно вартості будівництва енергозабезпечуючого об'єкта віддавати на користь країни - 30%, а з 2014 р. не менше - 50%. Таку градацію становлено враховуючи досвід ЄС, де місцеві виробники альтернативної енергії почали відмовлятись від напливу імпортного обладнання.

У такий спосіб в Україні вже покладено початок для активного розвитку «зеленої» енергетики на нормативному та законодавчому рівнях. Використання європейського та світового досвіду допоможе Україні при виборі найбільш вдалого курсу розвитку з метою досягнення повної незалежності у сфері енергетики.